

**Pirkanmaan maakunnan yhteistyöasiakirja vuodelle 2010 ja
arvio vuoden 2011 rahoitustarpeista**

Euroopan unionin alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite

SISÄLLYS

1. LÄNSI-SUOMEN TOIMENPIDEOHJELMA	3
2. YHTEISTYÖASIAKIRJAN TARKOITUS JA SISÄLTÖ.....	4
3. RAHOITUKSEN MAAKUNNALLISET PAINOTUKSET	5
4. HANKETOTEUTUKSEN VAIKUTTAVUUDEN VARMISTAMINEN.....	7
5. PIRKANMAAN MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMAN 2010–2011 PAINOPISTEET	8
6. ALLEKIRJOITUKSET	9

LIITTEET

1. Rahoitustaulukot
2. EAKR-hankkeiden valintakriteerit
3. ESR-hankkeiden valintakriteerit

1. LÄNSI-SUOMEN TOIMENPIDEOHJELMA

Pirkanmaalla toteutetaan Euroopan unionin rakennerahastojen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen mukaista toimenpideohjelmaa vuosina 2007–2013. Ohjelmalla toteutetaan EU:n strategisten kasvua ja työllisyyttä edistävien suuntaviivojen mukaista koheesiopolitiikkaa. Hyväksytyjen suuntaviivojen mukaisesti alue- ja rakennepolitiikassa tulee voimavaroja kohdistaa siten, että luodaan jäsenvaltioista, alueista ja kaupungeista entistä houkuttelevampia parantamalla niiden saavutettavuutta, varmistamalla palvelujen riittävä laatu ja määrä sekä suojelemalla niiden ympäristöä.

Lisäksi edistetään innovointia, yrittäjyyttä ja tietoon perustuvan talouden kasvua tutkimus- ja innovointivalmiuksien, kuten uusien tieto- ja viestintätekniikoiden, avulla. Tavoitteena on luoda työpaikkoja houkuttelemalla yhä useampia työelämään tai yrittäjyyteen, parantamalla työntekijöiden ja yritysten sopeutumiskykyä sekä lisäämällä inhimilliseen pääomaan tehtäviä investointeja.

Nämä koheesiopolitiikan suuntaviivat ja uudistettu Lissabonin strategia yhdessä Suomen kansallisen Lissabonin strategian toimenpideohjelman ja kansallisen rakennerahastostrategian kanssa muodostavat sen yleisen viitekehyksen, jonka mukaan Länsi-Suomen alueellisen kehittämistyön painotukset määritellään.

Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavien toimenpiteiden ohjelma-alue koostuu Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnista. Länsi-Suomen ohjelma-alueen viidessä maakunnassa on vuonna 2009 23 seutukuntaa ja 105 kuntaa. Alueen maapinta-ala on 65 000 km² ja asukasluku 1,3 miljoonaa ihmistä eli alueella asuu noin 26 prosenttia Suomen väestöstä.

Kartta 1. Länsi-Suomen ohjelma-alue.

Länsi-Suomi toimii monessa suhteessa välittäjänä koko maan toiminnoille. Alueen maakunnat muodostuvat vahvojen kaupunkikeskusten ympärille. Kaupunkiseutujen vahvuuksina ovat perus- ja

jalostusteollisuus, yrittäjäperinne ja hyvät yhteysverkot. Osassa kaupunkiseutuja korostuu myös kansainvälisesti merkittävä teknologiaosaaminen. Toisaalta Länsi-Suomella on merkittävä asema Suomen maataloustuotannossa. Pohjanlahden rannikkoseutu on koko Suomelle tärkeä etenkin meriyhteysien kannalta.

Ohjelma-alueen seutukunnista on kansallisessa päätöksenteossa määritelty haasteellisimmiksi alueiksi muut paitsi Tampereen, Vaasan, Pietarsaaren ja Seinäjoen seutukunnat. Erityisen haasteellinen on Saarijärvi–Viitasaaren seutukunta, jonka tukitase kilpailukyky- ja työllisyystavoite -ohjelmassa on kansallisesti määritelty Pohjois-Suomen rahoitustasoa vastaavaksi. Tampereen ja Vaasan seutukunnat ovat haasteellisimpien alueiden ulkopuolisia suurina kaupunkiseutuina kehitettäviä alueita.

2. YHTEISTYÖASIAKIRJAN TARKOITUS JA SISÄLTÖ

Maakunnan yhteistyöasiakirjan laatimisesta säädetään rakennerahastolaissa (1401/2006). Laissa todetaan yhteistyöasiakirjan tehtävänä olevan EU:n rakennerahasto-ohjelman rahoitukseen osallistuvien rahoitusosuuksien yhteensovittaminen ja kohdentaminen varainhoitovuodeksi. Yhteistyöasiakirjan hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä.

Valtioneuvoston asetuksen (311/2007) mukaan Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman ja Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisen osion osalta maakunnan yhteistyöasiakirjaan tulee seuraavan varainhoitovuoden talousarvioehdotusta koskevia neuvotteluja varten sisältyä ainakin:

1. Arvio ohjelman rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden tarpeista sekä kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista toimintalinjoittain ja hallinnonaloittain
2. Arvio toimenpideohjelman rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoituksen jakaumasta hallinnonaloittain
3. Arviot kohdassa 2 tarkoitettujen varojen kunkin hallinnonalan keskeisistä tavoitteista
4. Arvio ohjelmareservin tarpeesta maakunnassa
5. Tieto rakennerahasto-ohjelman painotuksista sekä
6. Tieto hankkeiden valintakriteerien alueellisesta soveltamisesta

Maakunnan yhteistyöasiakirja sisältää kaksi vuotta. Esitys vuodelle 2010 toimii pohjana vuoden 2010 varojen jakoa varten. Vuotta 2011 koskevaa arviota käytetään vuoden 2011 valtion talousarvioesityksen valmistelun lähtökohtana.

3. RAHOITUKSEN MAAKUNNALLISET PAINOTUKSET

Rahoituksen maakunnalliset painotukset vuonna 2010 ja arvio eri viranomaisten keskeisistä tavoitteista perustuen rahoituksen toimintalinjoittaiseen kohdentumiseen:

EAKR –toimenpideohjelma

Toimintalinja 1. Yritystoiminnan edistäminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajana toteuttaa Pirkanmaan ELY-keskus)

- Yritysten innovaatiot, uudet tuotteet ja teknologioihin liittyvät kehittämistoimet. Huomiota kiinnitetään etenkin palveluyritysten erityistarpeisiin
- Verkostoissa ja klustereissa toimivien yritysten toimintamahdollisuuksien edistäminen sekä alihankkija- ja järjestelmätoimittajaverkostojen rakentaminen
- Työllisyyttä tukevat yrityshankkeet ja julkiset investoinnit
- Pk-yritysten julkisten yrityspalvelujen hyödyntämisen parantaminen ja liiketoimintaosaamisen vahvistaminen. Pk-yritysten kannustaminen eri rahoitusmuotojen hyödyntämiseen
- Yritystoiminnan perustamista, kehittämistä ja kansainvälistä kasvua koskeva kehittäminen
- Pk-yritysten kansainvälistymisen kehittäminen
- Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen
- Koko maakunnan kattava matkailuyritysten tuotteistuksen, markkinointiyhteistyön ja oheispalvelutoimintojen kehittäminen

Toimintalinja 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto)

- Markkinalähtöisen tuotekehitystoiminnan ja soveltavan tutkimuksen edistäminen
- Teknologian siirron ja uusien ideoiden hyödyntämisen edistäminen sekä tuote- ja tuotantoteknologian kehittäminen
- Elinkeinoelämän kehittäjäorganisaatioiden toiminnallinen uudistaminen
- Ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen oppimisympäristöjen kehittäminen
- Julkisen sektorin innovaatiotoiminnan ja hyvinvointipalvelujen tuotantotapojen sekä kokeilutoiminnan kehittäminen
- Yliopistojen ja korkeakoulujen yritysälähtöisten tutkimus- ja kehittämisspalvelujen edistäminen

Toimintalinja 3. Alueiden saavutettavuuden sekä toimintaympäristön parantaminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto)

- Yhdyskuntatekniikan uudenlaiset ratkaisut
- Hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyvät kokeiluhankkeet
- Saastuneiden maa-alueiden kunnostushankkeet
- Elinkeinoelämän kehitystä, työllisyyttä ja maakunnan vetovoimaa lisäävät kulttuurin ja ympäristön kehittämishankkeet
- Haja-asutusalueiden infrastruktuurihankkeet
- Joukko- ja raideliikenteen kehittäminen

Toimintalinja 4. Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto)

- Liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja yritysten toimintaympäristöjen vahvistaminen painopistealoilla
- Teknologian mahdollistamien uusien palveluinnovaatioiden synnyn edistäminen
- Painopistealojen ennakoititiedon hyödyntäminen
- Monikulttuurisuuden edistäminen, maahanmuuttajien integrointi osaksi yhteiskuntaa
- Nuorten elinolojen parantaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen

Länsi-Suomen alueella rahoitetaan myös erityisteemoja, joihin kohdennetaan 28 % Länsi-Suomen EAKR-ohjelman rahoituksesta. Teemahankkeet voivat olla seudullisia, maakunnallisia tai yhteisiä Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Satakunnan kanssa. Länsi-Suomen suuralueen yhteiset teemat ovat:

- Kärkiklustereiden kehittäminen (energiateknologiat, älykkäät koneet ja laitteet, meriklusteri, nano- ja mikrojärjestelmät sekä tulevaisuuden materiaalit, elintarvikekehitys, joka paikan tietotekniikka, tulevaisuuden asuminen ja rakentaminen)
- Innovaatio- ja oppimisympäristöt
- Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisääminen
- Hyvinvointipalvelujen innovatiivinen kehittäminen

Rahoitettavia EAKR-toimenpiteitä valittaessa arvioidaan 1) hankkeiden sopivuutta ohjelmaan, 2) hankkeiden aluekehitysvaikutuksia ja 3) toimintalinjakohtaista sopivuutta. Hankkeiden valinnassa sovelletaan Länsi-Suomen EAKR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita (liitteenä). Lisäksi kullakin rahoittajalla voi olla omia hallinnonalakohtaisia tarkennuksia ja linjauksia, jotka eivät kuitenkaan voi olla ristiriidassa ohjelmaston valintaa ohjaavien kriteereiden kanssa.

Talouden laskusuhdanteen seurauksena valtioneuvosto jakaa vuoden 2010 EAKR-toimenpideohjelman vuosikehyksen lisäksi 20 % lisävaltuutta, joka vähennetään vuoden 2012 ohjelmakehyksestä. Tämä on huomioitu tämän asiakirjan rahoitustaulukkojen kulmaluvuissa. Mikäli esitetyt rahoitusosuudet muuttuvat, edellyttää se maakunnan yhteistyöasiakirjan tarkistamista.

Resursseja tulisi kohdentaa erityisesti työllisyyttä edistäviin yritys- ym. hankkeisiin sekä julkisiin investointeihin. Valtuuksien siirron tarkoituksena on tukea talouden elvytyspyrkimyksiä.

ESR-toimenpideohjelma, Länsi-Suomen suuralue

Toimintalinja 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus)

- Työorganisaatioiden kilpailukyvyyn ja työllistämisedellytysten kehittäminen
- Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen työelämässä
- Yrityskannan kasvun ja uusiutumisen edistäminen

Toimintalinja 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus)

- Työmarkkinoiden kehittäminen
- Taantumaan reagointi: työllisyyttä edistävät toimenpiteet avaintoimialoilla
- Uudenlaisten yhteistyömallien, palvelujen ja työllisyyskumppanuuksien hyödyntäminen
- Nuorten työllistyvyyden edistäminen, koulutukseen sijoittumisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy
- Koulutuksen nivelvaiheiden toimivuuden kehittäminen

Toimintalinja 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen (toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan ELY-keskus)

- Ennakointi ja ennakointitiedon hyödyntäminen
- Aikuiskoulutuksen alueellinen kehittäminen
- Rakennemuutokseen vastaamisen toimintamallin kehittäminen
- Innovaatioympäristöjen ja innovaatiopalvelujen kehittäminen

Toimintalinja 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden yhteistyö ESR -toiminnassa (Toimintalinjan tavoitteita rahoittajana toteuttaa Pirkanmaan ELY-keskus)

- Työperusteisen maahanmuuton edistäminen.
- Uusien toimintamallien ja hyvien käytäntöjen etsiminen muista jäsenmaista sekä niiden juurruttaminen Suomeen

Rahoitettavia ESR -toimenpiteitä valittaessa arvioidaan myös 1) hankkeiden sopivuutta ohjelmaan, 2) hankkeiden aluekehitysvaikutuksia ja 3) toimintalinjakohtaista sopivuutta. Hankkeiden arvioinnissa käytetään Manner-Suomen ESR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita (liitteenä). Manner-Suomen vuoden 2010 ESR-ohjelmakehykseen on myös esitetty 20 % lisävaltuutta, mikä vähennetään myöhempien vuosien ohjelmakehyksistä. Lisävaltuus on tarkoitettu alueellisten työttömyysongelmien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon.

4. HANKETOTEUTUKSEN VAIKUTTAVUUDEN VARMISTAMINEN

Pirkanmaalla arvioidaan jo hankekäsittelyn yhteydessä mm. EAKR- ja ESR -toimenpideohjelman ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman hankkeiden suhdetta toisiinsa sekä maakuntaohjelmaan. Ohjelmien toimenpiteiden yhteensovittamisen varmistamiseksi eri ohjelmien toteuttamisesta raportoidaan maakunnan yhteistyöryhmälle.

Pirkanmaalla yksittäisten hankkeiden valmistelu tapahtuu rahoittajaviranomaisten toimesta, jonka jälkeen käsittely ja yhteensovittaminen jatkuvat hanketyöryhmässä. Käsittelyn yhteydessä arvioidaan myös hankkeiden ympäristö- ja tasa-arvovaikutukset. Hanketyöryhmässä käydään EAKR -hankkeiden (pois lukien yritysten investointi- ja kehittämistukihankkeet) lisäksi läpi kaikki ESR- sekä maaseutuohjelman hankkeet. Tämän jälkeen hankkeet käsitellään maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä, joka puoltaa tai ei puolla hankkeita rahoitettavaksi kilpailukyky- ja työllisyystavoite -ohjelmasta. Sihteeristö päättää myös MYR:n käsittelyyn menevistä hankkeista. Työjärjestyksen mukaan MYR antaa lausunnon hankkeista, joiden EU:n ja valtion rahoitusosuus ylittää 250.000,00 euroa.

Hankkeiden hakijat tekevät itse arvion hankkeen ympäristö- ja tasa-arvovaikutuksista hankehakemuksen valmistelun yhteydessä. Seuraavaksi rahoittajaviranomaisten hankevalmistelijat tekevät hakijan tietojen perusteella, omaa asiantuntemustaan hyödyntäen ja muuta informaatiota hyväksi käyttäen

oman arvionsa hankkeen vaikutuksista. Ympäristövaikutukset ja kestävä kehitys ovat oleellisia kriteereitä käsiteltäessä rahoitettavia hankkeita niin hanketyöryhmässä, sihteeristössä kuin MYR:ssä. Eri toimielimissä on useiden eri hallinnonalojen asiantuntemus käytettävissä hankepäätoiksi tehtäessä.

Ohjelman määräaikaisraportoinnista, seurantatiedoista, maakunnan yhteistyöryhmän toiminnan käytännön järjestelyistä ja sen kuluista vastaa Pirkanmaan liitto hallinnointiprojektin avulla. Näistä tehtävistä aiheutuneet kulut katetaan teknisellä tuella, josta osoitetaan vuosittain riittävät varat ohjelman hallinnointiin, seurantaan ja tiedottamiseen.

5. PIRKANMAAN MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMAN 2010–2011 PAINOPISTEET

Alueiden kehittämislain ja rakennerahastolain tavoitteena on yhtenäistää maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman ja maakunnan yhteistyöasiakirjan valmistelua ja toteutusta. Tavoitteena on, että kilpailukyky- ja työllisyystavoite -ohjelmaan sopivien ja toteuttamissuunnitelmassa mainittujen hankkeiden rahoitukselle luodaan käytännön edellytykset suuntaamalla toimenpideohjelmien rahoitusta sopiville rahoittajaviranomaisille.

Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman 2010–2011 mukaisia maakunnan EAKR- ja ESR -rahoitukseen joko kokonaan tai osittain soveltuvia kehittämisen painopisteitä ovat mm.:

- Pirkanmaan elinkeinojen kehittäminen (EAKR, ESR)
- Muuttuvan tuotantorakenteen edellyttämän koulutuksen ja tutkimuksen edistäminen (EAKR)
- Pirkanmaan innovaatiostrategian toteuttamiseen liittyvät hankkeet (EAKR)
- Työelämäsuuntautuneen tutkimuksen edistäminen sekä ammatillisen perusaste- ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden jatkokoulutus (EAKR, ESR)
- Yritysten, yliopistojen ja kehittäjäorganisaatioiden kansainvälisten yhteyksien kehittäminen (EAKR)
- Eri avainalojen osaamisen kehittäminen ja koulutushankkeet (kone, metalli, automaatio) (ESR)
- Rakennemuutoksen aiheuttaman äkillisen työttömyyden lieventäminen (ESR)
- Työmarkkinoilta syrjäytymisen ehkäisy (ESR)
- Työperäinen maahanmuutto: kansainvälistyvän työvoiman koulutus ja kuntien vastaanotto-kyky (ESR)
- Raideliikenteen sekä lentokentän alueen kehittäminen (EAKR)
- Keskusseudun liikennejärjestelyt, joukkoliikenne haja-asutusalueilla (EAKR)
- Palvelurakenteiden ja ympäristöarvojen turvaaminen (EAKR, ESR)

Valtioneuvosto päätti 11.9.2008 Etelä-Pirkanmaan seutukunnan määräajan jatkamisesta äkillisenä rakennemuutosalueena vuoden 2009 loppuun saakka. Taantuman myötä suurteollisuuden toiminnan supistuminen ja irtisanomiset ovat edelleen heijastuneet laajasti koko seudun yrityksiin. Työttömyysluvut ovat Etelä-Pirkanmaalla maakunnan korkeimmalla tasolla ja myös valtakunnallisesti verrattuna korkealla. Alueen haasteellisen tilanteen vuoksi rakennemuutosrahoitus tulisi turvata myös vuonna 2010.

6. ALLEKIRJOITUKSET

Vuonna 2010 EAKR- tai ESR -toimenpideohjelmien rahoitusta saavat rahoittajaviranomaiset sitoutuvat noudattamaan osaltaan tässä yhteistyöasiakirjassa määritellyjä painotuksia, osarahoitussuhteita ja kehyksiä sekä muun muassa huolehtimaan rahoittamissaan hankkeissa rahoitustaulukoissa osoitettujen kuntarahoitusosuuksien kerryttämisestä.

Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan TE-keskus

Länsi-Suomen lääninhallitus

Pirkanmaan ympäristökeskus

Hämeen tiepiiri

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

TAULUKKOPOHJA
Miljoonaa euroa

VUOSI: 2010
OHJELMA: Alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite, EAKR
MAAKUNTA: Pirkanmaa

Pirkanmaan

HALLINNONALA	ELY			Maakunta		Ohjelma- reservi	esitys Yhteensä
	KTM	LVM	YM	SM	OPM		
TOIMINTALINJA							
TL 1 YHT	11,430	0,000	0,000	0,000	0,000	0,353	11,783
Perusrahoitus	2,326					0,072	2,398
EAKR	0,922	0,000	0,000	0,000	0,000	0,029	0,951
VALTIO	1,404					0,022	1,426
Kuntarahoitus	0,000					0,021	0,021
Yksityinen	3,887					0,120	4,007
Teemat	1,954					0,060	2,014
EAKR	0,776	0,000	0,000	0,000	0,000	0,024	0,800
VALTIO	0,933					0,018	0,951
Kuntarahoitus	0,245					0,018	0,263
Yksityinen	3,263					0,101	3,364
TL 2 YHT	1,654	0,000	0,000	1,940	3,526	0,210	7,330
Perusrahoitus	0,852			0,819	1,770	0,101	3,542
EAKR	0,338	0,000	0,000	0,326	0,701	0,040	1,405
VALTIO	0,419			0,249	0,570	0,031	1,269
Kuntarahoitus	0,095			0,244	0,499	0,030	0,868
Yksityinen	0,244			0,119	0,204	0,018	0,585
Teemat	0,427			0,829	1,421	0,078	2,755
EAKR	0,169	0,000	0,000	0,329	0,563	0,031	1,092
VALTIO	0,258			0,252	0,447	0,024	0,981
Kuntarahoitus	0,000			0,248	0,411	0,023	0,682
Yksityinen	0,131			0,173	0,131	0,013	0,448
TL 3 YHT	0,000	0,757	0,557	0,599	0,878	0,091	2,882
Perusrahoitus		0,757	0,435		0,168	0,043	1,403
EAKR	0,000	0,300	0,172	0,000	0,067	0,017	0,556
VALTIO		0,288	0,140		0,058	0,013	0,499
Kuntarahoitus		0,169	0,123		0,043	0,013	0,348
Yksityinen			0,122		0,121	0,008	0,251
Teemat				0,512	0,482	0,034	1,028
EAKR	0,000	0,000	0,000	0,203	0,191	0,013	0,407
VALTIO				0,155	0,163	0,011	0,329
Kuntarahoitus				0,154	0,128	0,010	0,292
Yksityinen				0,087	0,107	0,006	0,200
TL 4 YHT	0,663	0,000	0,279	1,668	1,499	0,132	4,241
	0,346		0,130	0,842	0,673	0,067	2,058
EAKR	0,137	0,000	0,052	0,334	0,267	0,027	0,817
VALTIO	0,174		0,047	0,256	0,205	0,020	0,702
Kuntarahoitus	0,035		0,031	0,252	0,201	0,020	0,539
Yksityinen	0,317		0,149	0,826	0,826	0,065	2,183
TL:t YHTEENSÄ	13,747	0,757	0,836	4,207	5,903	0,829	26,236
EAKR	2,342	0,300	0,224	1,192	1,789	0,242	6,028
VALTIO	3,188	0,288	0,187	0,912	1,443	0,139	6,157
Kuntarahoitus	0,375	0,169	0,154	0,898	1,282	0,117	3,013
Yksityinen	7,842	0,000	0,271	1,205	1,389	0,331	11,038
rahoitusosuus %	64,1	6,8	4,8	24,4	37,4	4,4	100,1
(EU+valtio %)							

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

TAULUKKOPOHJA
Miljoonaa euroa

VUOSI: 2011
OHJELMA: Alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite, EAKR
MAAKUNTA: Pirkanmaa

Pirkanmaan

HALLINNONALA	ELY			Maakunta		Ohjelma- reservi	esitys Yhteensä
	KTM	LVM	YM	SM	OPM		
TOIMINTALINJA							
TL 1 YHT	9,559	0,000	0,000	0,000	0,000	0,295	9,854
Perusrahoitus	1,945					0,060	2,005
EAKR	0,771	0,000	0,000	0,000	0,000	0,024	0,795
VALTIO	1,078					0,018	1,096
Kuntarahoitus	0,096					0,018	0,114
Yksityinen	3,251					0,101	3,352
Teemat	1,633					0,050	1,683
EAKR	0,647	0,000	0,000	0,000	0,000	0,020	0,667
VALTIO	0,881					0,015	0,896
Kuntarahoitus	0,105					0,015	0,120
Yksityinen	2,730					0,084	2,814
TL 2 YHT	1,382	0,000	0,000	1,624	2,671	0,176	5,853
Perusrahoitus	0,712			0,685	1,341	0,085	2,823
EAKR	0,282	0,000	0,000	0,272	0,532	0,034	1,120
VALTIO	0,351			0,208	0,431	0,026	1,016
Kuntarahoitus	0,079			0,205	0,378	0,025	0,687
Yksityinen	0,204			0,099	0,171	0,015	0,489
Teemat	0,357			0,694	1,050	0,065	2,166
EAKR	0,142	0,000	0,000	0,275	0,417	0,026	0,860
VALTIO	0,215			0,211	0,330	0,020	0,776
Kuntarahoitus	0,000			0,208	0,303	0,019	0,530
Yksityinen	0,109			0,146	0,109	0,011	0,375
TL 3 YHT	0,000	0,633	0,465	0,502	0,870	0,076	2,546
Perusrahoitus		0,633	0,363	0,000	0,176	0,036	1,208
EAKR	0,000	0,250	0,144	0,000	0,070	0,014	0,478
VALTIO		0,242	0,117	0,000	0,061	0,011	0,431
Kuntarahoitus		0,141	0,102	0,000	0,045	0,011	0,299
Yksityinen		0,000	0,102	0,000	0,102	0,006	0,210
Teemat				0,429	0,503	0,029	0,961
EAKR	0,000	0,000	0,000	0,170	0,199	0,011	0,380
VALTIO				0,130	0,169	0,009	0,308
Kuntarahoitus				0,129	0,135	0,009	0,273
Yksityinen				0,073	0,089	0,005	0,167
TL 4 YHT	0,555	0,000	0,234	1,395	1,395	0,111	3,690
	0,289		0,109	0,705	0,705	0,056	1,864
EAKR	0,115	0,000	0,043	0,280	0,280	0,022	0,740
VALTIO	0,145		0,035	0,214	0,214	0,017	0,625
Kuntarahoitus	0,029		0,031	0,211	0,211	0,017	0,499
Yksityinen	0,266		0,125	0,690	0,690	0,055	1,826
TL:t YHTEENSÄ	11,496	0,633	0,699	3,521	4,936	0,694	21,943
EAKR	1,957	0,250	0,187	0,997	1,498	0,202	5,040
VALTIO	2,670	0,242	0,152	0,763	1,205	0,116	5,148
Kuntarahoitus	0,309	0,141	0,133	0,753	1,072	0,099	2,522
Yksityinen	6,560	0,000	0,227	1,008	1,161	0,277	9,233
rahoitusosuus %	64,1	6,8	4,7	24,4	37,4	4,4	100,0
(EU+valtio %)							

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

Pohja maakuntapohjaisen suunnitelman laatimiseksi vuodelle 2010

VUOSI: **2010**
 OHJELMA: **Länsi-Suomen suuralue**
 MAAKUNTA: **Pirkanmaa** **36,1 %** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-reservi YHTEENSÄ	
	TEM	OPM	STM	TEM		
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 32 %	2,640	0,506	0,000	0,000	0,051	3,197
ESR	1,077	0,203			0,024	1,304
VALTIO	1,217	0,236			0,027	1,480
Kuntarahoitus	0,346	0,067				0,413
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 2 YHT / 31 %	1,875	1,035	0,288	0,000	0,050	3,248
ESR	0,763	0,400	0,117		0,024	1,304
VALTIO	0,713	0,444	0,130		0,026	1,313
Kuntarahoitus	0,400	0,191	0,041			0,631
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 3 YHT / 31 %	1,516	1,945	0,000	0,000	0,050	3,511
ESR	0,619	0,816			0,024	1,459
VALTIO	0,797	0,897			0,026	1,720
Kuntarahoitus	0,101	0,232				0,333
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 4 YHT / 6 %	0,000	0,000	0,000	0,000	0,019	0,019
ESR					0,009	0,009
VALTIO					0,010	0,010
Kuntarahoitus						0,000
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL:t YHTEENSÄ	6,031	3,486	0,288	0,000	0,170	9,975
ESR	2,458	1,419	0,117	0,000	0,081	4,075
VALTIO	2,727	1,577	0,130	0,000	0,089	4,523
Kuntarahoitus	0,846	0,490	0,041	0,000		1,377
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

TE: TL 4 jaettu tasan TL 2:een ja TL 3:een

LH: TL2 lisäys 20% kohdistettu TL 3:een

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	2,486	1,467	0,122	4,075
ESR %	61,0 %	36,0 %	3,0 %	100,0 %

Taulukossa kulmaluvut ja apusarakkeiden euromäärät on merkitty punaisella. Ei sisällä teknistä tukea.

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, joka on 50% teknisestä tuesta ja 50% vastaava summa on vähennetty valtion osuudesta.

Molemmista on vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 5%.

S-V = Saarijärven-Viitasaaren seutukunta

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
 Pohja maakuntapohjaisen suunnitelman laatimiseksi vuodelle 2011

VUOSI: 2011
 OHJELMA: Länsi-Suomen suuralue
 MAAKUNTA: Pirkanmaa 36,1 % Miljoonaa euroa
 RAHASTO: ESR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-	
	TEM	OPM	STM	TEM	reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 32 %	2,265	0,434	0,000	0,000	0,045	2,744
ESR	0,902	0,170			0,021	1,093
VALTIO	1,017	0,197			0,024	1,238
Kuntarahoitus	0,346	0,067				0,413
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 2 YHT / 31 %	1,386	1,035	0,251	0,000	0,042	2,714
ESR	0,538	0,400	0,100		0,021	1,059
VALTIO	0,483	0,444	0,109		0,021	1,057
Kuntarahoitus	0,365	0,191	0,042			0,598
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 3 YHT / 31 %	1,024	1,551	0,000	0,000	0,046	2,621
ESR	0,406	0,632			0,021	1,059
VALTIO	0,548	0,677			0,025	1,250
Kuntarahoitus	0,070	0,242				0,312
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL 4 YHT / 6 %	0,497	0,000	0,000	0,000	0,009	0,506
ESR	0,192				0,005	0,197
VALTIO	0,224				0,004	0,228
Kuntarahoitus	0,081					0,081
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
TL:t YHTEENSÄ	5,172	3,020	0,251	0,000	0,142	8,585
ESR	2,038	1,202	0,100	0,000	0,068	3,408
VALTIO	2,272	1,318	0,109	0,000	0,074	3,773
Kuntarahoitus	0,862	0,500	0,042	0,000		1,404
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	2,079	1,227	0,102	3,408
ESR %	61,0 %	36,0 %	3,0 %	100,0 %

Taulukossa kulmaluvut ja apusarakkeiden euromäärät on merkitty punaisella. Ei sisällä teknistä tukea.

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, joka on 50% teknisestä tuesta ja 50% vastaava summa on vähennetty valtion osuudesta.

Molemmista on vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 5%.

S-V = Saarijärven-Viitasaaren seutukunta

Länsi-Suomen EAKR-toimenpideohjelmasta 2007–2013 rahoitettavien hankkeiden valintakriteerit

Hankkeiden valinnassa sovelletaan Länsi-Suomen EAKR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita.

I Välttämättömät valintakriteerit, jotka kaikkien hankkeiden tulee täyttää
Hankkeen tulee olla:

1. ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva
2. toteuttamiskelpoinen
3. toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas
4. kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

II Hankevalintaa ohjaavat valintakriteerit (koko ohjelmaa koskevat)
Hankkeen valintaa tukee, jos hanke on:

5. pysyvää ja pitkäaikaista lisäarvoa tuottava
6. innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä
7. työllisyyttä edistävä
8. uutta yritystoimintaa synnyttävä
9. pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä
10. yrityksen kasvua tukeva
11. yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä
12. innovaatiojärjestelmiä vahvistava
13. T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä
14. tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä
15. alueen vetovoimaa lisäävä
16. tasa-arvoa tukeva

III Yleiset toimintaa ohjaavat periaatteet

Hankkeen valintaa tukee, mikäli se toteuttaa ohjelman horisontaalisia periaatteita (yhtä tai useampaa), jotka ovat:

- A. yhteistyön ja kumppanuuden edistäminen
- B. toimintaympäristön kilpailukykyisyyden parantaminen
- C. tasa-arvon edistäminen
- D. kestävän kehityksen edistäminen

Lisäksi jokaiselle toimintalinjalle on määritelty omat toimintalinjakohtaiset valintakriteerinsä, jotka ovat osittain päällekkäisiä hankevalintaa ohjaavien kriteereiden kanssa.

IV Toimintalinjakohtaiset valintakriteerit

TL 1 Yritystoiminnan edistäminen

- luo edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle ja yritysten uudistumiselle ja kasvulle
- edistää vahvojen priorisoitujen toimialaklustereiden (metalli- ja teknologiateollisuus, bio- ja terveysteknologia, metsäteollisuus ja mekaaninen puunjalostus sekä elintarviketeollisuus, energiateollisuus, meriteollisuus, ict- ja media-ala) ja uusien kilpailukykyisten toimialojen kehittämistä
- parantaa yritysten kilpailukykyä
- lisää innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallista hyödyntämistä yrityksissä
- kehittää yritysten edellytyksiä yrityspalveluiden hyödyntämisessä
- edistää yritysten edellytyksiä yhteistyön, klustereiden ja verkostojen kehittämisessä
- edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- parantaa työllisyyttä tai turvaa työpaikkoja
- tukee kestävästä kehitystä
- edistää tasa-arvoa

TL 2 Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

- parantaa työllisyyttä
- parantaa alueen innovaatioympäristöä ja -kapasiteettia
- edistää teknologisten ja sosiaalisten innovaatioiden syntyä ja hyödyntämistä
- parantaa yritysten teknologiatasoa, lisää innovaatioita ja niiden kaupallistamista tai T&K-panostuksia ja luo innovatiivisia tuotteita
- tukee yrityksiä uuden teknologian ja tuotantomenetelmien hyödyntämisessä ja käyttöönotossa
- tukee ja vahvistaa yritysten sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden osaamista, yhteistyötä ja verkottumista
- synnyttää uutta osaamiseen perustavaa liiketoimintaa yrityksissä
- edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- luo edellytyksiä uusiutuvien energialähteiden käytölle
- synnyttää edellytyksiä hyvinvointipalveluiden uusille toteuttamistavoille
- tukee kestävästä kehitystä
- edistää tasa-arvoa

TL 3 Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

- edistää kestävästä kehitystä ja luonnonvarojen hallittua käyttöä
- parantaa elinympäristön laatua
- parantaa ympäristöriskien hallittavuutta
- luo mahdollisuuksia yritysten sijoittumiselle alueella
- parantaa yritysten toimitilojen saatavuutta ja logistisia edellytyksiä
- edistää kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta

- parantaa alueen vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta
- parantaa matkailualan toimintaympäristöä

TL 4 Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

- kehittää painopistealueiden yritysten liiketoimintaosaamista ja kilpailukykyä
- vahvistaa painopistealueiden yritysten toimintaympäristöä
- edistää painopistealueiden uusien työpaikkojen syntyä
- edistää teknologian mahdollistamien uusien palveluinnovaatioiden syntyä
- hyödyntää painopistealojen ennakkointitietoja
- ehkäisee syrjäytymistä
- edistää yhteisöllisyyttä
- edistää osallisuutta
- edistää esteettömyyttä
- edistää maahanmuuttajien integrointia osaksi yhteiskuntaa

EUROOPAN UNIONI
Euroopan sosiaalirahasto

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMAN 2007 - 2013 VALINTAPERUSTEET

I Välttämättömät ehdot valinnalle

Jotta projektihakemus voidaan ottaa arvioitavaksi, on sen ensin täytettävä seuraavat välttämättömät ehdot:

- a) Hanke sopii ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa avoinna olevaan ohjelman toimintalinjaan.
  - Kohderyhmät ja toimenpiteet ovat ohjelmassa määritellyt.
  - Yksi hanke voi kuulua vain yhteen toimintalinjaan.

- b) Hankkeen toteuttajaorganisaatio on tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen.
  - Toteuttaja on oikeuskelpoinen juridinen henkilö.
  - Toteuttajan kirjanpitoon on mahdollista eritellä hankkeen kustannukset muista toteuttajan kustannuksista.
  - Yksityishenkilöt eivät voi hakea ESR-rahoitusta.
  - Toteuttaja ei saa olla konkurssissa, purettavana tai saneerausessa, kilpailukiellossa tai laiminlyönyt veroja tai sosiaaliturvamaksuja tai syyllistynyt oleellisesti väärin tietojen antamiseen tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen.

- c) Hanke edistää vahvasti **ainakin yhtä** seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
  - sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä,
  - kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla,
  - teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaalisia innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaaliin käytäntöihin),
  - kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.

II Yleiset arviointiperusteet

Projektihakemukset pisteytetään yleisten arviointiperusteiden sekä mahdollisten alueellisiin ja/tai rahoittajakohtaisiin painotuksiin perustuvien arviointiperusteiden perusteella.

A. Kaikkia rahoituksen hakijoita¹ koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hankkeen toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin:

1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
    - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
    - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
    - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja kohderyhmän ja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
    - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
    - Eduksi katsotaan, jos valmistelussa on kuultu relevantteja kohderyhmää edustavia järjestöjä.
    - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolisensitiivisyys ja sukupuoli-vaikutusten arviointi.
  2. **Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
    - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset hankkeen toteuttamiseksi.
    - Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa kohderyhmän määrään, tarpeisiin ja hankkeen edellyttämiin resursseihin.
  3. **Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi osaamista ja kokemusta.**
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
  4. **Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
    - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
    - Kohderyhmään kuuluvat organisaatiot ovat sitoutuneita toimintaan tai kohderyhmän rekrytoinnista on selkeä suunnitelma.
  5. **Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia, työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia.**
    - Työllisyyttä edistävät tai ylläpitävät tulokset ovat mitattavia tai vaikutuksia pystytään arvioimaan.
    - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.
- B. Kaikkia rahoituksen hakijoita koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hanke ei kohdistu toimenpiteissä aloittaviin henkilöihin vaan kyseessä on menetelmien kehittäminen:

¹ Huom! Jos koko hanke toteutetaan julkisena hankintana, määritellään tarjouspyyntöön hankintaa koskevat valinta- ja arviointiperusteet hankintalain perusteella. Tällöin hankintayksikön on jo tarjouspyyntöä suunnitellussa sovellettava yllä mainittuja valintaperusteiden välttämättömiä ehtoja ja yleisiä arviointiperusteita.

1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
  - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
  - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
  - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
  - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
  - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolivaikutusten arviointi.
2. **Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
  - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset hankkeen toteuttamiseksi.
  - Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa hankkeen edellyttämiin resursseihin.
3. **Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävää osaamista ja kokemusta.**
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
4. **Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
  - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
5. **Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä vaikutuksia.**
  - Hankkeen työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä välillisiä tai välittömiä vaikutuksia pystytään arvioimaan.
  - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.

III. Erityiset arviointiperusteet

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi projektihakemukset voidaan arvioida rahoittajan määrittelemien tai alueellisesti määriteltyjen arviointiperusteiden osalta. Erityiset arviointiperusteet rahoituksen myöntämiselle on määriteltävä ennen haun avaamista ja ne on julkaistava yleisten arviointiperusteiden ohella.

Pisteytys

Kukin hakemus tulee pisteyttää yleisten arviointiperusteiden sekä rahoittajakohtaisten/alueellisten arviointiperusteiden osalta. Pisteytyksessä suositellaan käytettävän yksinkertaista kokonaispisteisiin perustuvaa laskentamenetelmää, esim. nolasta viiteen annettavia pisteitä, jolloin arviointiperusteen toteutumista arvioidaan seuraavasti:

5 = erinomaisesti,
4 = hyvin,

- 3 = tyydyttävästi,
 2 = välttävästi,
 1 = heikosti ja
 0 = ei lainkaan.

Rahoittaja voi halutessaan asettaa arviointiperusteelle painokertoimet, jolloin voidaan painottaa tärkeimmiksi katsottuja arviointiperusteita.

Kriteerit suositellaan pisteytettäväksi vain pääkohdan perusteella. Yllä esitetyissä arviointiperusteissa on ranskalaisilla viivoilla pyritty avaamaan, mitä sillä tarkoitetaan. Kunkin rahoittajan on suositeltavaa ennen haun avaamista miettiä tarkemmin, mitä arviointiperusteet kunkin haun kohdalla tarkoittavat.

Valittavien hankkeiden laadun varmistamiseksi on suositeltavaa määritellä yhteispisteiden vähimmäismäärä, joka on saavutettava, että projektihakemus voidaan ylipäänsä hyväksyä. Vähimmäistaso voi olla esimerkiksi puolet enimmäispistemäärästä.

Liite Arviointiperusteiden suhde hakemuslomakkeeseen

Arviointiperuste	Hakemuslomakkeen kohta
1. Projektisuunnitelman toteutuskelpoisuus ja tarve	Liittyy hakemuslomakkeeseen kokonaisuudessaan, mutta erityisesti kohtiin 5, 6, 7, 8 ja 9.
2. Hankkeen toteuttajan taloudelliset edellytykset ja hankkeen resurssit	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3, 4, 8, 13 sekä pakollisiin liitteisiin.
3. Hankkeen toteuttajan osaaminen ja kokemus	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3 ja 4 (varsinainen kysymys sisällytetään hakemukseen kohtaan 4) voidaan kysyä myös liitteellä.
4. Hankkeen toteuttajan verkostot ja yhteys sidosryhmiin	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 4 ja 5.
5. Hankkeen välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 7 ja 10.